

Annales Ecclesiastici Baronii

CHRISTI
412.

INNOCENTII PAP.
II.

HONOR. 18. IMPP.
THEOD. 5.

nostro auri pondo quinquaginta cogantur inferre, Spectabiles auri pondo quadraginta, Senatores auri pondo triginta, Clarissimi pondo viginti, Sacerdotes auri pondo triginta, Principales auri pondo viginti, Decuriones auri pondo quinque, Negotiatores auri pondo quinque, Plebei auri pondo quinque, Circumcelliones argenti pondo decem: Qui nisi a conductoribus, sub quibus commanent, vel procuratoribus executori exigendi fuerint presentati, ipsi teneantur ad poenam: ita ut nec domus vestra homines ab huiusmodi censura habeantur immunes. Uxores quoque eorum maritalis segregatim multa constringat. Eos enim quos nequaquam illata damna correxerint, facultatum omnium publicatio subsequetur. Servos etiam dominorum admonitio, vel colonos verberum crebrior ictus a prava religione revocabit, nisi malint ipsi ad predicta dispendia (etiam si sint Catholici) retineri. Clerici vero ministrique eorum ac perniciosissimi Sacerdotes ablati de Africano solo, quod ritu sacrilego polluerunt, in exilium viritum ad singulas quasque regiones sub idonea prosecutione mittantur; ecclesiis eorum, vel conventiculis, praedictisque (si qua in eorum ecclesias haereticorum largitas prava contulit) proprietati, potestatique Catholica (sicut jamdudum statutum) vindicatis. Dat. III. Kal. Febr. Ravennae, Honorio IX. & Theodosio V. AA. Cons. Hactenus verba rescripti.

III. Cujus quidem Honorii sanctionis pluribus in locis S. Augustinus meminisse videtur. Nam quod ad caput illud spectat de irrogato exilio clericis Donatistis, haec habet contra Gaudentium (a): *Mittora in vos constituit Imperator propter mansuetudinem Christianam: exilium vobis voluit inferre, non mortem: sed vos homines docti considerantes quid debeat merito, & quid minus sit in supplicio, non de iudicio illius, sed de vestro additis mortem: Cum scilicet voluntarie ipsi more suo eam oppeterent. Ad hanc quoque legem idem S. Augustinus visus est alludere voluisse, cum scribens ad Bonifacium inter alia haec ait (b): *Quicquid ergo nomine ecclesiarum partis Donati possidebatur, Christiani Impera-**

(a) Aug. contr. Gaudent. l. 1. c. 19.

(b) Aug. epist. 50.

PAGIUS Theod. 52. de haereticis a Baronio recitatum, qua septem rationibus Donatistas ad fidem Catholicam traducere, eorumque pertinax insitutum frangere studuit. Prima deducitur a metu damni pecuniarii; secunda a Conductoribus & Procuratoribus in eos excitatione, ut illos detegerent; tertia ab eorum uxoribus; IV. a bonorum proscriptionis metu post contumaciam; V. a Dominis in servos & colonos conceitatis, ut hos verberum crebriore ictu a prava religione revocarent. VI. a Clericis in exilium missis. VII. ab Ecclesiis & Donariis Catholicae Ecclesiae vindicare iussis. Has poenas Gothofredus in

tores legibus religiosis cum ipsis ecclesiis ad Catholicam transire jusserunt. Et quam id aequissime, subdit: Cum ergo nobiscum sint plebes earumdem ecclesiarum, nobiscum pauperes, qui ab eisdem possessionibus aiebantur; ipsi potius foris positae desinant concupiscere aliena: sed intrent in unitatis societatem, ut pariter gubernemus non illa tantum quae dicuntur sua, verum etiam quae dicuntur & nostra. Scriptum est enim (c): Omnia vestra sunt, vos autem Christi: Et alibi pro concione ad populum (d): Leguntur (inquit) manifestae leges, ubi praecerunt Imperatores, ut qui praeter Ecclesiae Catholicae communionem usurpant sibi nomen Christianum, nec volunt in pace colere pacis auctorem, nihil nomine Ecclesiae audiant possidere: Et in fine: Veniant ad Catholicam, & nobiscum habebunt non solum terram, sed etiam illum, qui fecit caelum & terram. Quod etiam ex huius legis praescripto, relicta ex testamento Donatistis debent accipi a Catholicis, hinc ipse superius ex persona ipsorum: Modo deficientes ubique, quid nobis proponunt, non inveniunt quid dicant? Vilas nostras tulerunt, fundos nostros tulerunt: proferunt testamenta hominum. Ecce ubi Gajus eis donavit fundum Ecclesiae cui praerat Faustinus. Cui Episcopus praerat Faustinus? Ecclesiae. Quid est Ecclesiae? Ecclesiae dixi, cui praerat Faustinus, sed non Ecclesiae praerat Faustinus. Sed parti praerat. Columba autem Ecclesia est, &c. Ostendens iure negari bona Ecclesiae iis qui non sunt in Ecclesia.

Ceterum qui resilierant post Collationem ab ineunda cum Catholicis unitate protervi tantum absuit ut his poenis adigi potuerint e schismate redire ad Ecclesiam, ut majori obduruerint obstinatione, & crudeliore furore saevierint. Docent haec quidem S. Augustini litterae (e) hoc ipso anno (ut dicemus) ad eundem Marcellinum Cognitorem datae, quibus mala perpetrata ab eis adversus Restitutum & Innocentium significantur; cum ne in eos captos atque confessos poenam mortis irroget, ipse S. Augustinus rogar; ubi haec de ipsorum delictis, quorum ante

(c) 1. Cor. 3.

(d) Aug. in Joan. tra. 6. in sup.

IV. Donatista acris fa-viunt.

(e) Aug. epist. 169.

hujus legis Commentario Augustinum in Epistola ad Bonifacium Comitem CLXXXV. alias L. cuius partem refert Baronius, indicare docte ostendit. Ea autem Epistola anno CCCCXVI. ut infra videbimus, data, Conductorum nomine intelligit Imperator emphyteuticarios, qui locum praebant in alienis praediis, ut in iis Donatistae mysteria sua celebrarent.

A num. IV. ad IX. Epistola Sancti Augustini CXXXIII. alias CLIX. recte a Baronio hoc anno collocata; cum enim Donatistas post Collationem Carthagenensem contumaces plebs velitionem felicitur, ob idque die XXX. Januarii le-

III. Donatista post Collationem felicitur victuri.

gem